

ASUMISNEUVONTATYÖRYHMÄ

TYÖRYHMÄN 5. KOKOUS

Aika: Perjantai 4.9.2020 klo 9-11

Paikka: Skype/kokoushuone Norppa, ympäristöministeriö

Osallistujat: Jarmo Lindén, johtaja, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA (pj)
Sanna Helesuo, erityisasiantuntija, oikeusministeriö
Ritva Liukonen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
Armi Liinamaa, budjettineuvos, valtiovarainministeriö (sij. Ville Koponen)
Tuula Tiainen, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö
Anne Kinni, johtava sosiaaliohjaaja, Helsingin kaupunki
Petri Ahonen, asumisneuvoja, Porin kaupunki
Taru Herranen, palvelupäällikkö, Tampereen kaupunki
Laura Hassi, asiantuntija, Kuntaliitto
Ville Savilampi, toiminnanjohtaja, Nuorisoasuntoliitto NAL
Jussi Lehtonen, asumispalvelupäällikkö, Vailla Vakinaista Asuntoa ry
Anne Viita, toiminnanjohtaja, Vuokralaiset ry
Sari Timonen, kehittämispäällikkö, Y-säätiö

Sihteerit:

Liisa Meritähhti, hallitussihteeri, ympäristöministeriö
Liisa Holopainen, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö
Eeva-Maija Puheloinen, hallitussihteeri, ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Kokous avattiin ja asialista hyväksyttiin.

2. Viime kokouksen muistion hyväksyminen

Viime kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. KOVA ry:n näkemykset asumisneuvontaan, toiminnanjohtaja Jouni Parkkonen

Jouni Parkkonen esitteli KOVA ry:n jäsenyhteisöilleen teettämää kyselyä asumisneuvonnasta ja sen tuloksia. Suurin osa vastanneista jäsenyhteisöistä järjestää asumisneuvontaa. Useimmissa vuokratyhtiöissä on palkattuna työntekijöitä, joiden ensisijainen tehtävä on asumisneuvonta. Vajaassa kolmasosassa vastaajayhtiöistä rahoitus asumisneuvontaa tulee suoraan yhtiöltä ja muissa tapauksissa kustannukset jaetaan yhtiön ja kaupungin tai kunnan kesken. Joissain yhtiöissä saadaan neuvontaan ARA:n avustusta tai STEA-rahoitusta.

Asumisneuvonnan painopiste on asumisen ongelma- tai häiriötilanteissa, erityisesti vuokranmaksuun liittyvissä asioissa. Hyötynä nähdään varhainen puuttuminen ongelmatilanteisiin, asumisen jatkumisen mahdollistaminen, häätöjen estäminen ja vuokrarästien ja asumishäiriöiden vähentyminen. Kehittämiskohteina nähdään neuvonnan epävarmuus ja pitkäjänteyden rahoituksen puute sekä neuvojen riittävä koulutustausta. Enemmistö vastaajista kannatti asumisneuvonnan

järjestämistä kokonaan kunnalle tai kunnan sosiaalitoimelle tai ainakin neuvonnan julkista rahoitusta.

Työryhmä keskusteli siitä, että vastauksissa esitetyt toiveet ovat osin ristiriitaisia, kun esimerkiksi halutaan sekä yhtenäisempää neuvontaa että säilyttää kuntien mahdollisuus järjestää palvelu joustavasti oman mallin mukaan. Esitettiin myös huoli, etteihän asumisneuvonnan palvelutaso heikkene lakisääteistämisen myötä. Rahoitus ja palvelujen riittävyys ovat kriittisiä. Lisäksi viranomaisten tietojenvaihdon haasteista oli keskustelua.

4. Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan asumisneuvonta, johtava sosiaaliohjaaja Anne Kinni

Anne Kinni esitteli asumisneuvonnan järjestämistä Helsingin kaupungissa. Kaupungissa on käytössä monikanavaiset palvelut: tapaamiset toimistolla tai asiakkaan kotona sekä chat/puhelin/sähköpostineuvonta. Neuvoja on eri taustaisia, ja paljon tehdään yhteistyötä eri verkostojen kanssa. Henkilöstön korkea koulutustaso nähdään vahvuutena. Helsingissä on käytössä asumiskummitoiminta, jossa asiakkaat ottavat matalalla kynnyksellä yhteyttä kummiin. Tämä on erityisesti somaliyhteisön käytössä. Asumisneuvojen tiimissä on myös psykiatrinen sairaanhoitaja sekä talous- ja velkaneuvoja.

Asumisneuvonta on järjestetty osana sosiaali- ja terveystoimea, mutta asumisneuvojat työskentelevät joko Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) toimipisteissä tai sosiaalipalvelupisteissä. Neuvonnan prosesseihin on kiinnitetty huomiota. Neuvonnan tarkoituksena on asumisen säilyminen sekä kustannussäästöt. Vuokravelka on yleisin syy asiakaskontaktiin. Vuokravelkojen vuoksi vireille tulleet häädöt Hekassa ovat vähentyneet viime vuosina ja häätöjen toteutuminen on vähentynyt jo aiemmin.

Keskusteltiin siitä, että Helsingin kaupungissa asumisneuvonta on vakiintunutta toimintaa osana aikuissosiaalityötä. Heka rahoittaa kolmasosan neuvonnan kustannuksista. Keskusteltiin, että asumisneuvontaa tarvitaan asumismuodosta riippumatta, ei pelkästään kaupungin vuokrataloissa.

5. Muut asiat

- Työryhmän sihteeristöön tulee mukaan hallitussihteeriksi Eeva-Maija Puheloinen ympäristöministeriöstä.
- Seuraavassa kokouksessa aiheena yksityisen puolen vuokranantajien kuuleminen (SATO, Suomen Vuokranantajat ry), SOTE-uudistus (STM) ja raportin ensimmäinen versio (siht. huom. SOTE-uudistus siirrettiin STM:n pyynnöstä 19.10. kokouksessa käsiteltäväksi).

6. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin. Seuraava kokous ti 29.9. Skypessä.